

Riiklike õppekavade uuendamine 2010-2013
Kunstiainete mooduli rakendamist toetav juhendmaterjal

Koostaja Tiiu Vellevoog

Sisuekspert Einike Pilli

Keeletoimetaja: Tiina Matsulevitš

Käesolev juhendmaterjal on valminud „Riikliku struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013” ja sellest tuleneva rakenduskava „Inimressursi arendamine” alusel prioriteetse suuna „Elukestev õpe” meetme „Kutseõppe sisuline kaasajastamine ning kvaliteedi kindlustamine” programmi „Kutsehariduse sisuline arendamine 2008-2013” raames.

Õppematerjali koostamist toetas Euroopa Liit

Sisukord

1. Sissejuhatus
2. Kunstiainete moodul, mis on ühesuguse sisu ja mahuga kõikides kutsekeskharidusõppe riiklikes õppekavades
3. Kunstiainete mooduli soovituslik õppesisu

Lisa 1. Kutseharidusstandardi § 23

1. Sissejuhatus

2010. aasta alguses alustas tööd tööühm, kelle ülesandeks oli koostada kunstiainete moodul, mis on ühesuguse sisu ja mahuga kõikides kutsekeskharidusõppe riiklikes õppekavades.

Mooduli koostamise aluseks on gümnaasiumi riiklik õppekava <https://www.riigiteataja.ee/akt/120092011002> ja Euroopa Parlamendi ja Nõukogu soovitusel toodud elukestva õppe võtmepädevused, kutseseaduse lisas 1 esitatud kvalifikatsiooniraamistiku 4. taseme kirjeldus ning Sirje Rekkori koostatud „Kutsehariduse riikliku õppekava koostamise kontseptuaalsed alused“. Mooduli õpiväljundid ja hindamiskriteeriumid on esitatud lävendi tasemel ning piisava üldistusastmega. Mooduli eesmärk, õpiväljundid ja hindamiskriteeriumid on omavahel sidusad ning kunsti ja muusikat käsitletakse ühtse tervikuna. Juhendmaterjalis on esitatud ka lõiming teiste üldõpingute ja võtmepädevustega.

Käesolev juhendmaterjal on soovituslik ning mõeldud eeskätt kutseõppeasutuste õpetajatele kunstiainete mooduli sisu selgitamiseks ja rakendamise toetamiseks. Võtmepädevuste arendamist planeerivate tegevuste kavandamisel palume lisaks antud juhendmaterjalile kasutada ka kutseharidusstandardis esitatud kutsekeskhariduse õpiväljundeid, mis on toodud lisas 1.

2. Kunstiainete moodul

Õppemaht 1,5 Eesti kutsehariduse arvestuspunkti

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.

Seos gümnaasiumi riikliku õppekava kunsti valdkonna õppeainetega: muusika, kunst

Õpiväljundid

Õpilane

- 1) eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid
- 2) tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooga
- 3) tutvustab Eesti kunsti ja muusika eripära ja tähtteoseid
- 4) analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse
- 5) kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks
- 6) väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse

Hindamiskriteeriumid

Õpilane

- võrdleb näidete alusel erinevate kunstiliikide ja muusikažanride emotsionaalset mõju
- toob näiteid oma kokkupuudetest erinevate kunstiliikide ja muusikažanritega
- määrab kunsti- ja muusikakultuuri ajastuid ajateljel
- uurib ja kirjeldab enda poolt valitud kunsti- ja muusikateoste ajaloolist ja kultuuriloolist tausta
- koostab oma Eesti lemmikteostest virtuaalse kogu ja esitleb seda (3 kunstiteost + 3 muusikateost)
- asetab valitud teosed ja nende autorid "suuremasse pilti", analüüsides nende suhet oma ajaga ja teiste autoritega
- kirjeldab kogetud kunsti- ja muusikaelamust ja/või omaloomingu eelistusi
- mõistab ja esitleb ühte enda jaoks tähendusrikast muusika- või kunstiteost ja põhjendab oma valikut ning kirjeldab selle emotsionaalset mõju endale

3. Kunstiainete mooduli soovituslik õppesisu
KUNST JA MUUSIKA MEIE ÜMBER

Õpiväljundid	Hindamine (võimalikud valikud: HKR = hindamiskriteerium, HM = hindamise meetod)	Alateema	Õppemeetodid (võimalikud valikud)	Lõiming
		NB! Alateemade maht ja järjekord <u>vabalt valitav</u> , sõltuvalt õppekeskkonnast ja sihtgrupist sh ka Eesti teemad		

➤ Eristab näidete põhjal visuaalkunsti liike ja muusikažanre. ➤ Kasutab vastavaid oskussõnu igapäevasuhtluses ➤ Suhestab enda ja oma eakaaslaste elukvaliteeti kunsti, muusika ja kultuuriga üldiselt. ➤ Väljendab ennast läbi praktilise tegevuse.	HKR • Kirjeldab ja võrdleb näidete alusel erinevate kunstiliikide ja muusikažanride emotsionaalset mõju • Toob näiteid oma kokkupuudetest erinevate kunstiliikide ja muusikažanritega HM • Esitlus (või referaat/ülevaade koos esitlusega) või analüüs eri muusikažanride mõjust kuulatud muusika põhjal või erikunstiliikide mõjust nähtu põhjal	➤ 21. sajand: kehakunst, graffiti, happening, installatsioon, fotokunst, videokunst, <i>performance</i>, netikunst. ➤ Tänapäevane muusikamaastik. ➤ Kunsti ja muusika mõisted, liigid (valikuliselt), nendevahelised seosed. ➤ Kultuur kui elukvaliteedi tõstja. ➤ Rahvakunst ja -muusika kui identiteedi kujundaja.	• Joonistab kehamaalingu ja graffiti • Loovtöö/grupitöö: happeningi või installatsiooni. (rahvakunst ja muusika) lavastamine • Kogemuste vahetamine/vestlus: fotografeeritud või filmitud pildiseeria või lühifilmi (taustamuusika) põhjal • Visuaalse taiese loomine lähtuvalt esitatavast muusikapalast	<u>Kultuuriteadlikkus ja emakeelepädevus</u> kunsti ja muusikaalane oskussõnavara eneseväljendamiseks; happening eesti kunsti- või muusikateose põhjal nt Lotte. <u>Infotehnoloogiline pädevus</u> pildi-, muusika- ja videotöötused
--	--	--	--	--

ERI AJASTUTE KUNSTI JA MUUSIKA SEOSEID TÄNAPÄEVAGA

Õpiväljundid	Hindamine (võimalikud valikud)	Alateemad	Õppemeetodid (võimalikud valikud)	Lõiming ja võtmepädevused
		NB! Alateemade maht ja järjekord on <u>vabalt valitav</u> sõltuvalt õppekeskkonnast ja sihtgrupist sh ka Eesti teemad		
➤ Seostab kunstivoole ja muusikažanre üldajalooga. ➤ Paigutab kunsti- ja muusikateoseid sajandi täpsusega ajateljele. ➤ Võrdleb eri ajastute muusika- ja kunstiteoste mõistmist ning mõju oma eakaaslaste hulgas.	HKR - määrab kunstikultuuri ajastuid ajateljel HM - ajatelje koostamine HKR - uurib ja kirjeldab valitud teoste ajaloolist ja kultuuriloolist tausta (kujutavas kunstis nn „pildi sisse minek“, GoogleArtProject.com) HM - uurimisülesanne KR - koostab oma Eesti lemmikteostest virtuaalse kogu ja esitleb seda (3 kunsti- ja 3 muusikateost) HM - esitlus	1. <u>Antiikaeg ja keskaeg</u> Vana-Kreeka, Vana- Rooma, Egiptus. Muusika roll vanadel kultuurrahvastel. Ajastu kultuurilooline taust. Gooti stiili arhitektuuri tunnused. Tallinna vanalinn. Eesti kirikud. Mitmehäalsuse ja noodikirja kujunemine. 2. <u>Renessanss ja barokk</u> Uuenenud inimese maailmapilt, trükipressi leiutamine, maade-avastused. Arhitektuur. Itaalia kõrgrenessansi maalikunstnikud: Leonardo da Vinci, Raffael, Michelangelo. Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul. Barokkarhitektuur, näited Eestis. Õukonnamuusika,	- Kavandab ajatelje ja märgib teljele erinevad ajastud ning kunsti- ja muusikateosed ning autorid, mida õpilane kasutab ja täiendab edaspidi üldajaloo ja erialaajaloo ainetes. Märgib teljele ka oma tähelepanekud ja arvamused. - Esitlus virtuaal- - keskkonnas: valib Eesti lemmik- autorid ja – teosed, valikute põhjendamine ja võrdlemine - Ristsõna koostamine ja/või lahendamine. - Kunstnike teoste matkimine. Toodud õppemeetodeid võib	<u>Ajaloo</u> nt ehitus, puit, õmblus jne. <u>Geograafiaga maailmast</u> ruumilise ettekujutuse saamine. <u>Kultuuriteadlikkus ja sotsiaalne-ja kodanikupädevus</u> inimkonna ajaloosaavutused ning nende mõju kaasaegsele kunstile, muusikale, inimesele ja erinevatele kultuuridele. <u>Infotehnoloogiline pädevus</u> erinevate rakendusprogrammide kasutamine. <u>Õppimis- emakeelepädevus</u> eneseväljendus, korrektse emakeele kasutamine tööde

		uued muusikažanrid. 3. <u>Klassitsism ja romantism.</u> Arhitektuuri põhitunnuste tuletamine antiikkultuurist. Instrumentaalmuusika areng. Soololaul, programmiline muusika, rahvuslikkus. 4. <u>19. ja 20. sajand</u> Uuendused maalikunstis. Seosed nüüdiskunstiga. Ülevaade ajastu muusikastiilidest ja – kunstivooludest: impressionism, ekspressionism, juugend. Olulisemad heliloojad.	õpetaja valikul kasutada ka hindamismeetoditena.	koostamisel ja esitlemisel. <u>Matemaatika pädevus</u> erinevad jooned ja tasapinnalised ja ruumilised kujundid (arhitektuur)
--	--	--	--	--

ÕPPEKÄIGUD

Õppekäike võib lõimida eelmise suure teemaga

Õpiväljundid	Hindamine (võimalikud valikud)	Alateema	Õppemeetodid (võimalikud valikud)	Lõiming ja võtmepädevused
--------------	--------------------------------	----------	-----------------------------------	---------------------------

➤ Leiab oma elukeskkonnast üles eri ajastute kunsti, muusika ja arhitektuuri näiteid. ➤ Analüüsib konkreetset kultuurisündmust läbi iseenda.	HKR - kirjeldab kogetud muusika ja kunstielamust, toob välja oma loominguelistusi HM - arutlus, analüüs HKR - põhjendab oma kunsti- ja muusikavalikuid (mooduli alguses ja mooduli lõpus) - kirjeldab kogetud kunstielamust ja selle emotsionaalset mõju HM - eneseanalüüs	➤ Vahetu kultuurielamus (valikuliselt: ateljee, muuseum, kontsert, etendus, näitus, loodus- ja linnakeskkond (arhitektuur), virtuaalkeskond, jms)	- Õppekäik kultuuriasutusse: vaatlus, analüüs, tagasiside - Õppekäigu kokkuvõte: nähtu analüüs ajastu ja kogetu põhjal - Kunstnike teoste matkimine (näitustel)	<u>Kultuuriteadlikkus ja sotsiaalne-ja kodanikupädevus</u> (kunsti mõju elukeskkonnale erinevatel ajastutel ja erinevates ühiskondades) <u>Emakeelepädevus</u> eneseväljenduses ja tööde koostamisel korrektse emakeele kasutamine <u>Infotehnoloogiline pädevus</u> tööde koostamisel ja vormistamisel erinevate rakendusprogrammide kasutamine <u>Enesekohane, sotsiaalne ja kodanikupädevus</u> eneseanalüüs, oma mina tundmaõppimine
--	---	--	---	--

Lisa 1

Kutseharidusstandardi <https://www.riigiteataja.ee/akt/128082013013> § 23 Kutsekeskharidusõppe õpiväljundid

(1) Kutsekeskharidusõppe lõpetanu on saavutanud käesolevas paragrahvis esitatud õpiväljundid, mida arendatakse läbivalt kogu õppekava ulatuses.

(2) Kutse- ja erialased teadmised:

- 1) teab ja tunneb kutse- ja eriala põhjalikult, sealhulgas tunneb ja rakendab kutseala põhimõtteid, teooriaid, tehnoloogiaid nii tavapärastes kui ka uudsetes töösituatsioonides;
- 2) seostab kutse- ja erialaseid teadmisi teaduslike meetodite, looduse ja matemaatika põhiprintsiipide ja –protsessidega;
- 3) mõistab teaduslike teooriate, rakenduste ja tehnoloogia arengut ja sellega seotud ohte, väärtustab turvalisust ja säästlikku arengut.

(3) Kutse- ja erialased oskused ning iseseisvuse ja vastutuse ulatus:

- 1) oskab iseseisvalt täita oma kutse- või erialal keerukaid ja mitmekesiseid, uudseid lahendusi eeldavaid tööülesandeid;
- 2) vastutab oma tööülesannete täitmise eest;
- 3) kasutab matemaatika teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades;
- 4) väljendab ennast, esitab ja põhjendab oma seisukohti nii suuliselt kui kirjalikult korrektses emakeeles ja võõrkeeles iseseisva keelekasutaja tasemel arvestades suhtlusolukordi ja –partnereid.

(4) Õpipädevus:

- 1) õpib ja täiendab end iseseisvalt ja ennastjuhtivalt;
- 2) hindab ja analüüsib oma teadmiste ja oskuste taset, vajadusel otsib nõu, teavet ja tuge;
- 3) oskab kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid erinevates kontekstides ning probleeme lahendades;
- 4) väärtustab põhjenduste otsimist ja oskab hinnata nende paikapidavust.

(5) Suhtluspädevus:

- 1) põhjendab üksikasjalikult ja väljendab oma seisukohti ka endale uudsetes situatsioonides nii suuliselt kui kirjalikult;
- 2) kasutab kutse- ja erialaste probleemide lahendamisel spetsiifilisi infoallikaid, otsib, kogub ja töötleb teavet ning hindab kasutatava teabe usaldusväärsust ja tõesust;
- 3) sõnastab ja väljendab oma suulisi ja kirjalikke argumente veenvalt ja kontekstikohaselt.

(6) Enesemääratluspädevus:

- 1) kasutab enesehindamist oma käitumise muutmiseks;
- 2) on võimeline tegema ettepanekuid töötulemuste parendamiseks;
- 3) oskab tajuda ja väärtustada enda seotust oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega;
- 4) oskab väärtustada ja nautida loomingut ning ennast loominguliselt väljendada;

- 5) väärtustab õigekeelsust ja väljendusrikast keelt;
- 6) teab ja väärtustab tervislikke eluviise, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

(7) Tegevuspädevus:

- 1) suudab ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena, käitub tolerantset;
- 2) osaleb tulemuslikult erinevates meeskondades ning on suuteline neid vajaduse korral juhtima;
- 3) on võimeline osaliselt juhendama kaastöötajaid;
- 4) kasutab tehnoloogilisi vahendeid ning teaduslikke andmeid eesmärgi saavutamiseks või otsuse või järelduse tegemiseks.

(8) Infotehnoloogiline pädevus:

- 1) teab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte;
- 2) oskab suhtuda kriitiliselt saadaoleva teabe usaldusväärsusesse;
- 3) oskab kasutada peamisi arvutirakendusi ning interneti võimalusi nii isiklikel kui tööalastel eesmärkidel;
- 4) oskab rakendada abivahendeid teabe loomiseks, mõistmiseks ja esitamiseks korrektses keeles ning kasutada internetipõhiseid otsingusüsteeme ja muid teenuseid.

(9) Algatusvõime ja ettevõtlikkuspädevus:

- 1) mõtleb süsteemselt ja loovalt ning oskab oma ideid kriitiliselt hinnata ja leida iseseisvalt võimalusi nende teostamiseks;
- 2) algatab, arendab ja rakendab ideid;
- 3) omab esmaseid teadmisi ettevõtlusest;
- 4) koostab juhendamisel endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani;
- 5) leiab iseseisvalt võimalusi enda edasiseks erialaseks õppeks ja tööturul rakendumiseks;
- 6) seostab erialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendumise võimalustega.

